

oral bir nükleosit analogudur. HBeAg pozitif kronik hepatit B hastalarında lamivudine monoterapisinin 12 aylık izleminde breakthrough gelişme riskinin yüksek olduğu görüldü.

[P12-010]

Kronik viral hepatit B hastalarında fibrozisi saptamada noninvazif yöntemlerin değerlendirilmesi

Cemal Bulut¹, Meltem Arzu Yetkin¹, Muzaffer Çaydere², Fatma Şebnem Erdinç¹, Sami Kınıklı¹, Necla Tülek³, Hüseyin Çaydere², Ali Pekcan Demiröz¹

¹SB Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Kliniği, Ankara

²S.B. Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Patoloji Kliniği

³Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD, Ankara

GİRİŞ: Biyopsi karaciğer hastalıklarında fibrozisin değerlendirilmesinde altın standart yöntemdir. Fibrozisi saptamak için kullanılan non-invazif yöntemler daha çok hepatit C hastalarında çalışılmıştır. Bu çalışmada aspartat aminotransferaz/ platelet oranı (APRI), yaş platelet indeksi (AP indeksi), FIB-4 skoru ve AST/ALT oranı (AAO) gibi noninvazif yöntemlerin kronik hepatit B hastalarındaki değeri araştırılmıştır.

METOT: Bu retrospektif çalışmaya 80'i (%70) erkek, 34'ü (%30) kadın olmak üzere 114 KHB hastası alınmıştır. Karaciğer biyopsilerinde fibrozisin değerlendirilmesi için Sheurer fibrozis skoru kullanılmıştır. Skorum iki ve üzerinde olması belirgin fibrozis olarak edilmiştir. Bu testlerin sonuçları karaciğer biyopsi sonucuna karşılaştırılmıştır.

SONUÇLAR: Belirgin fibrozis 34 hastada saptanmıştır. İleri yaş, yüksek serum AST ve GGT değerleri ile düşük trombosit sayısı belirgin fibrozisin göstergeleri olarak bulunmuştur (p<0.05). Bu parametreler çok değişkenli analizde incelendiğinde yaşın bağımsız risk faktörü olduğu görülmüştür (p<0.001). Belirgin fibrozisli hastalarda ortalama APRI skoru, AP skoru ve FIB-4 indeksinin yüksek olduğu ve bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır (p<0.05). Hastalarda belirgin fibrozisin saptanmasında FIB-4 skoru, AP indeksi, APRI skoru ve AAO için EAA'nın sırasıyla 0.827, 0.788, 0.729 ve 0.580 olduğu görülmüştür. FIB-4 skoru ≤ 1.45 olmasının belirgin fibrozisin yokluğunu göstermedeki duyarlılığı %88, özgüllüğü %59, FIB-4 skoru ≥ 3.25 olmasının belirgin fibrozisin varlığını göstermedeki duyarlılığı %47, özgüllüğü %88 olarak hesaplanmıştır. FIB-4 indeksi hastaların %75'inde, AP indeksi %77'sinde, APRI indeksi %33'ünde belirgin fibrozisin varlığı veya yokluğunu doğru olarak saptamıştır.

YORUM: Çalışmamız sonucunda belirgin fibrozisin varlığını veya yokluğunu göstermede en iyi sonuçlar FIB-4 ve AP indeksinde saptanmıştır. Yaşın fibrozisi belirlemede önemli bir faktör olduğu, bu nedenle yaşı içeren testlerin daha başarılı olduğu düşünülmüştür.

[P12-011]

Akut viral hepatit A,B ve C hastalarının değerlendirilmesi

Fatma Sırmatel, Bensu Gürsoy, Leman Karaağaç, Öznur Tavşan, Gökhan Unutmaz, Melek Hamidanoğlu, Fazilet Duygu, Celal Çalışır

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi,Enfeksiyon Hastalıkları Ana Bilim Dalı,Şanlıurfa

AMAÇ: Bu çalışmada A, B, C tipi akut viral hepatit (AVH) tanısı almış olan hastaların yaş, cinsiyet, semptom, bulgular ve biyokimyasal özellikleri geriye dönük olarak değerlendirilmek.

GEREÇ-YÖNTEM: Çalışmaya, Mart 2004-Aralık 2006 yılları arasında hastanemize başvuran 22 A,21 B ve 9 C tipi olmak üzere toplam 52 AVH'li hasta dahil edildi. Çalışmaya alınan hastalar yaş, cinsiyet, bulgu ve semptomlar ile biyokimyasal değerleri açısından incelendi. A tipi AVH tanısı Anti HAV IgM,B tipi AVH tanısı Anti HBeIgM, C tipi AVH tanısı ise Anti HCV total, biyokimyasal ve klinik sonuçlarına bakılarak konuldu.

BULGULAR: Çalışmaya 52 hasta alındı.Hastaların 28'i(%53,8)erkek, 24'ü(%46,2)kadın idi.Çalışmaya dahil edilen hastaların yaşları 4-79 olup yaş ortalamaları 29,6 ±17.6 idi. Toplam 52 hastanın 22'sinde A tipi AVH(%42,2), 21'sinde B tipi AVH(%40,4), 9'unda C tipi AVH(%17,3) vardı. A tipi AVH'li hastaların 9'u(%40,9) erkek,13'ü (%59,1) kadın olup, yaş ortalamaları 16,8 olarak bulundu.B tipi AVH'li hastaların 14'ü(%66,6) erkek, 7'si(%33,4) kadın olup yaş ortalamaları 35.1 olarak bulundu. C tipi AVH'li hastaların 5'i (55,6)erkek,4'ü (%44,4) kadın olup yaş ortalamaları 47,8 olarak bulundu.AVH'li hastalardaki en sık rastlanan semptomlar sırasıyla halsizlik, iştahsızlık, iktir, idrar renginde koyulaşma, bulantı, kusma, baş ağrısı, artralji, ateş, kaşıntı, öksürük, döküntü idi(Tablo 1).

AVH'li hastalarda AST,ALT,Bil değerleri A ve B tipinde C'ye göre anlamlı olarak daha yüksek bulundu. AVH'li hastalardaki biokimyasal değerler tablo 2'de gösterilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ: Yaş ortalamaları yönünden üç grup karşılaştırıldığında A tipi AVH 'in daha erken yaşlarda görüldüğü, bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulundu.Üç etkene bağlı viral in semptomları ve klinik tabloları birbirine benzer olup ancak serolojik özellikleriyle birbirlerinden ayrılabilirler.

AVH'li hastalarda semptomlar

Semptomlar	Hepatit A (n=22)	Hepatit B (n=21)	Hepatit C (n=9)	Total (n=52)
Halsizlik	21 (%95.5)	19 (%95)	9 (%100)	50 (%96,2)
İştahsızlık	17 (%77.3)	15 (%75)	6 (%66.7)	39 (%75)
Sarılık	17 (%77.3)	16 (%80)	4 (%44.4)	38 (%73)
İdrardakoyulaşma	18 (%81.8)	15 (%75)	2 (%22.2)	36 (%69,2)
Bulantı	17 (%77.3)	13 (%65)	3 (%33.3)	34 (%65,4)
Kusma	10 (%45.5)	8 (%40)	1 (%11.1)	15 (36,5)
Baş ağrısı	8 (%36.4)	7 (%35)	4 (%44.4)	19 (%36,5)
Artralji	7 (%31.8)	6 (%30)	5 (%55.6)	18 (%34,6)
Ateş	8 (%36.4)	4 (%20)	2 (%22.6)	14 (%26,9)
Kaşıntı	2 (%9.1)	3 (%15)	5 (%55.6)	11 (%21,2)
Öksürük	4 (%18.2)	3 (%15)	3 (%33.3)	10 (%19,2)
Döküntü	1 (%4.5)	-	-	1 (%1,9)

AVH'li hastalarda sıklık sırasına göre semptomlar

[P12-012]

Dengue hemorajik ateşi ve akut hepatit: Bir olgu sunumu

Nevin Sarıgüzel Sar¹, Siret Ratip², Işın Akyar³

¹Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Bölümü, Acıbadem Hastanesi, Kozyatağı-Kadıköy, İstanbul

²İç Hastalıkları-Hematoloji Bölümü, Acıbadem Hastanesi, Kozyatağı-